

Sygn. akt X C 417/17 upr.

UZASADNIENIE

Powód, (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w K., wniósł o zasądzenie od pozwanego R. S. (1) kwoty 2.677,97 zł. z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 2.548,24 zł. od dnia następnego po dniu wniesienia pozwu do dnia zapłaty i kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód podał, że dochodzona wierzytelność powstała w wyniku zawarcia przez pozwanego z (...) Bankiem (...) Spółką Akcyjną jako wierzycielem pierwotnym umowy kredytowej nr (...). Pomimo precyzyjnie ustalonych w umowie zasad zwrotu pożyczonej kwoty, pozwany nie wywiązał się z warunków umowy, co spowodowało jej zakończenie. Zobowiązanie pozwanego na dzień sporządzenia pozwu wynosi 2.677,97 zł. Na kwotę tę składa się: 1.290,38 zł. z tytułu kapitału, 1.257,86 zł. z tytułu odsetek od kapitału, liczonych od dnia następnego po dacie wymagalności do dnia sporządzenia pozwu, 129,73 zł. jako koszt dochodzenia zaległej należności (koszty upomnień i wezwań), naliczone zgodnie z warunkami umowy. W dniu 21 marca 2014 r. wierzyciel pierwotny dokonał przelewu przysługującej mu od pozwanego wierzytelności na rzecz powoda w trybie art. 509 k.c. O fakcie tym pozwany został poinformowany pisemnym zawiadomieniem o cesji. Na dochodzoną pozewem kwotę składa się 2.548,24 zł. z tytułu zaległej części kapitału i należnych odsetek wraz z dalszymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie i 129,73 zł. z tytułu kosztu dochodzenia zaległej należności (koszty upomnień i wezwań), naliczone zgodnie z warunkami umowy.

Pozwany, R. S. (1), nie stawiał się na rozprawę i nie zajął stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 07 lipca 2009 r. pomiędzy R. S. (1) i (...) Bankiem (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w W. zawarta została umowa nr (...) o wydanie i używanie karty kredytowej (...) SA. Na jej podstawie ww. Bank zobowiązał się na zasadach i warunkach, określonych w umowie i Regulaminie wydawania i używania karty kredytowej (...) SA, do wydania pozwanemu karty kredytowej ważnej do ostatniego dnia miesiąca i roku, wskazanego w karcie jako termin jej ważności oraz do rozliczania operacji, dokonanych przy użyciu karty. Umowa została zawarta na okres 12 miesięcy i miała być automatycznie przedłużana na kolejne 12 miesięcy, o ile posiadacz karty lub Bank nie wypowie umowy.

(dowód: umowa nr (...) k. 8-11)

(...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. sporządziła w dniu 08 maja 2014 r. pismo, adresowane do R. S. (2), w którym zawiadamiała o tym, że na podstawie umowy z dnia 21 marca 2014 r. dokonała przelewu wierzytelności z tytułu umowy nr (...) na rzecz (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w K. oraz że przeniesienie wierzytelności stało się skuteczne w dniu 28 marca 2014 r. Jednocześnie Bank informował, że na dzień 28 marca 2014 r. przeterminowane zadłużenie z tytułu ww. wierzytelności wynosiło łącznie 2.386,07 zł., z czego: kapitał – 1.290,38 zł., odsetki – 933,96 zł., koszty – 161,73 zł.

(dowód: pismo k. 6)

W dniu 19 stycznia 2015 r. sporządzone zostało pismo, adresowane do pozwanego, informujące o przeniesieniu wierzytelności, wynikającej z umowy nr (...), zgodnie z art. 509 k.c. na powodowy Fundusz, oraz o wysokości zobowiązania. Na dzień 19 stycznia 2015 r. miało ono wynosić 2.517,80 zł.

(dowód: pismo k. 7)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Powód wywodzi swoje roszczenie z umowy przelewu wierzytelności, przysługującej (...) Bankowi (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. jako pierwotnemu wierzycielowi.

Zgodnie z ogólną zasadą, wyrażoną w art. 6 k.c., ciężar udowodnienia faktu spoczywa na tym, kto z tego faktu wywodzi skutki prawne. Na gruncie prawa procesowego odpowiednikiem art. 6 k.c. jest przepis art. 232 k.p.c., który stanowi, że strony zobowiązane są wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. W myśl przytoczonych przepisów, to na powódzie spoczywał ciężar udowodnienia faktów, uzasadniających jego roszczenie.

Zdaniem Sądu powód nie wykazał, aby przysługiwało mu roszczenie, dochodzone pozwem, tzn. aby rzeczywiście doszło do przeniesienia na jego rzecz wierzytelności, przysługującej wierzycielowi pierwotnemu względem pozwanego.

Zgodnie z art. 509 § 1 i 2 k.c., wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba, że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki. Tym samym, celem i skutkiem przelewu jest przejście wierzytelności na nabywcę. W wyniku przelewu przechodzi na nabywcę ogół uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi, który zostaje wyłączony ze stosunku zobowiązaniowego, jaki go wiązał z dłużnikiem. Wierzytelność przechodzi na nabywcę w takim stanie, w jakim była w chwili zawarcia umowy o przelew. Przedmiotem przelewu jest zaś wierzytelność, tj. prawo podmiotowe wierzyciela do żądania od dłużnika świadczenia. Nie ulega również wątpliwości, iż wierzytelność, która ma stanowić przedmiot rozporządzenia, powinna być w dostateczny sposób oznaczona (zindywidualizowana). Dotyczy to przede wszystkim wyraźnego stosunku zobowiązaniowego, którego elementem jest zbywana wierzytelność, a zatem oznaczenia stron tego stosunku, świadczenia oraz przedmiotu świadczenia. Strony stosunku, świadczenie oraz przedmiot świadczenia muszą być oznaczone, bądź przynajmniej możliwe do oznaczenia (oznaczalne) w momencie zawierania umowy przenoszącej wierzytelność (por. Kodeks cywilny. Komentarz pod red. A. Kidyby, Tom III, Zobowiązania – część ogólna, Lex 2010 r.).

W przedmiotowej sprawie na okoliczność nabycia wierzytelności powód przedłożył kserokopię pisma (...) Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W., sporządzonego w dniu 08 maja 2014 r., adresowanego do R. S. (2), w którym ww. Bank zawiadamiał o dokonanej na podstawie umowy z dnia 21 marca 2014 r. przelewie wierzytelności z tytułu umowy nr (...) na rzecz (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w K. oraz że przeniesienie wierzytelności stało się skuteczne w dniu 28 marca 2014 r. Jednocześnie Bank informował, że na dzień 28 marca 2014 r. przeterminowane zadłużenie z tytułu ww. wierzytelności wynosiło łącznie 2.386,07 zł. Takie pismo nie jest jednak wystarczające do stwierdzenia, że rzeczywiście zindywidualizowana wierzytelność wobec pozwanego została zbyta i na jakich warunkach. W ocenie Sądu, nie może ono stanowić o przeniesieniu wierzytelności również dlatego, że pochodzi od podmiotu żywo interesowanego wynikiem procesu.

Powód nie przedstawił zatem żadnego wiarygodnego dowodu na nabycie wierzytelności, dochodzonej od pozwanego. Nie wykazał tym samym legitymacji czynnej w niniejszym procesie.

Powód nie udowodnił również istnienia dochodzonej wierzytelności i jej wysokości. Przedłożenie li tylko samej umowy bankowej nie czyni zadość powyższemu. Kwota należności wynika jedynie z powołanego wyżej pisma Banku jako wierzyciela pierwotnego z dnia 08 maja 2014 r. Nie jest to dostateczny dowód na powyższą okoliczność. Podnieść należy przy tym, że brak dowodu doręczenia pozwanemu ww. pisma. Powód nie zaoferował żadnych dowodów, z których by wynikało, iż pozwany nie wywiązał się z postanowień umowy. Tymczasem w przypadku cesji wierzytelności warunkiem otrzymania należności przez nabywcę długu jest udowodnienie, że takie prawo przysługiwało pierwotnemu wierzycielowi (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 lipca 2006 r., V CSK 187/06). Powód tej okoliczności nie wykazał.

W sprawie istotne było również to, że powód przedłożył pismo z dnia 08 maja 2014 r., kierowane do pozwanego, w kserokopii. W postępowaniu opartym na dokumencie prywatnym źródłem wiadomości jest – zgodnie z art. 245 k.p.c. – zawarte w nim i podpisane oświadczenie. Stąd dla uznania kserokopii za dokument prywatny, świadczący

o istnieniu oryginału o odwzorowanej w nim treści, niezbędne jest oświadczenie o istnieniu dokumentu o treści i formie odwzorowanej kserokopią. Takim oświadczeniem jest umieszczone na kserokopii i opatrzone podpisem poświadczenie zgodności kserokopii z oryginałem. Dopiero wtedy można uznać kserokopię za dokument prywatny, świadczący o istnieniu oryginału o treści i formie w niej odwzorowanej. Natomiast bez takiego poświadczenia kserokopia nie może być uznana za dokument. Za ugruntowane należy uznać stanowisko, zgodnie z którym niepoświadczona kserokopia nie jest dokumentem. Jeśli natomiast pismo nie może być uznane za dokument, nie może być ono również podstawą przeprowadzenia dowodu. (tak Sąd Najwyższy w uchwale z 29.03.1994 r., III CZP 37/94, w postanowieniu z 27.08.1998 r., III CZ 107/98 i z 18.10.2002 r., V CKN 1830/00, w wyroku z 06.11.2002 r., I CKN 1280/00)

W sprawach cywilnych nie jest rzeczą Sądu zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych. Sąd nie jest też zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów, zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Obowiązek taki spoczywa na stronach (por. Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz pod red. A. Zielińskiego, Wydawnictwo C.H. Beck, wyd. 6, Warszawa 2012 r.).

W niniejszej sprawie zaistniały przesłanki do wydania wyroku zaocznego. Zgodnie z art. 339 § 1 i § 2 k.p.c., jeżeli pozwany nie stawiał się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, Sąd wyda wyrok zaoczny. W tym wypadku przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa.

Sąd miał na uwadze, że w sporach z konsumentami należy zachować szczególną ostrożność przy ocenie ewentualnego przyjęcia za prawdziwe twierdzeń, zawartych w pozwie, zwłaszcza w sprawach, w których konsument nie podejmuje jakiegokolwiek obrony. Przy czym za niedopuszczalne należy uznać rozumowanie, zgodnie z którym z samego faktu milczenia pozwanego można wnioskować o potwierdzeniu przez niego prawdziwości twierdzeń powoda. Stąd za minimum w tego rodzaju sprawach należy uznać obowiązek przedstawienia umów, potwierdzających istnienie wiarygodności i legitymacji czynnej do jej dochodzenia przez powoda. Podkreślić przy tym należy, że sama możliwość wydania wyroku zaocznego nie zmienia rozkładu ciężaru dowodu, określonego w powołanych przepisach art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 07.11.2007 r. (II CSK 293/07) „Ciężar udowodnienia faktu należy rozumieć nie tylko jako obciążenie jednej ze stron procesu obowiązkiem przekonania sądu dowodami o prawdziwości swoich twierdzeń, ale również konsekwencjami zaniechania realizacji tego obowiązku lub jego nieskuteczności.”

Podnieść należy, że Sąd jest zobligowany do uznania twierdzeń powoda przy bezczynności pozwanego jedynie w przypadku braku wątpliwości co do zasadności pozwu. W art. 339 § 2 k.p.c. nie chodzi bowiem o prawne domniemanie prawdziwości twierdzeń powoda. W omawianym przypadku sąd ocenia, czy okoliczności podane w pozwie nie budzą uzasadnionych wątpliwości, albo nie zostały przytoczone w celu obejścia prawa. Przyjęcie za prawdziwe twierdzeń powoda dotyczy wyłącznie okoliczności faktycznych i nie zwalnia sądu orzekającego od obowiązku rozważenia, czy oświadczenia te uzasadniają należycie i w całości żądania pozwu, i czy uwzględnienie tych żądań nie narusza obowiązujących przepisów. Przepis art. 339 § 2 k.p.c. nie zwalnia powoda od przytoczenia faktów, które są niezbędne do dokonania subsumcji materialnoprawnej, stanowiącej faktyczną i materialnoprawną podstawę wyroku. Sąd obowiązany jest bowiem, nawet przy uznaniu twierdzeń powoda za prawdziwe, dokonać prawidłowej oceny zasadności żądania pozwu, opartego na tych twierdzeniach, z punktu widzenia prawa materialnego. Stanowisko takie nie budzi wątpliwości w nauce prawa, znalazło także wyraz w orzecznictwie Sądu Najwyższego. (por. wyroki: z dnia 15 września 1967 r. – III CRN 175/97, OSNCP 1968, nr 8-9, poz. 142; z dnia 31 marca 1999 r., I CKU 176/97, Prok.i Pr.-wkł. 1999/9/30)

Mając na względzie wszystkie powyższe okoliczności, Sąd powództwo oddalił.

SSR Agnieszka Brzowska

ZARZĄDZENIE

1) (...)

2) (...)

3) (...)

O., dnia 03 lipca 2017 r. SSR Agnieszka Brzowska